

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

I Міжнародна науково-практична конференція

“Актуальні проблеми хімії та хімічної технології”

30 листопада 2022 року

КИЇВ НУХТ 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**I Міжнародна науково-практична
конференція**

“Актуальні проблеми хімії та хімічної технології”

30 листопада 2022 року

КИЇВ НУХТ 2022

УДК 54

Матеріали I-ї Міжнародної науково-практичної конференції “Актуальні проблеми хімії та хімічної технології”, 30 листопада 2022 р. – К.: НУХТ, 2022 р. – 344 с.

Видання містить тези доповідей I-ї Міжнародної науково-практичної конференції “Актуальні проблеми хімії та хімічної технології”.

Розглянуто проблеми фундаментальної та прикладної хімії, харчової і косметичної хімії, та викладання хімії у ВНЗ.

Редакційна колегія: Г.М.Біла, Т.М.Бойчук, С.П.Бондаренко, О.В.Подобій.

Розглянуто та схвалено вченою радою НУХТ
Протокол № 4 від 24 листопада 2022 р.

9.	НОВЕ ПЕРЕГРУПУВАННЯ 1,4-ДІАЗАСПРО[4,5]ДЕКАН-2-ОНІВ ПІД ДІЄЮ РЕАГЕНТА ВІЛЬСМАЙЄРА-ХААКА Віктор Сметанін, Світлана Варениченко, Аліна Вагнер, Олег Фарат, Віктор Марков <i>ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет» Україна, Дніпро</i>	270
10.	МАЛОВІДХОДНА ТЕХНОЛОГІЯ ГІДРАТОВАНИХ ФОСФАТІВ КОБАЛЬТУ(II)-МАНГАНУ(II) Надія Антрапцева¹, Ніна Кратенко¹, Галина Біла² ¹ <i>Національний університет біоресурсів та природокористування України, Київ, Україна</i> ² <i>Національний університет харчових технологій, Київ, Україна</i>	272
11.	СИНТЕЗ І ПРОГНОЗ БІОЛОГІЧНОЇ АКТИВНОСТІ ПОХІДНИХ 4Н-1,3,5-ОКСАДІАЗИНУ Єлизавета Ломинога, Павло Задорожній, Вадим Кисельов, Олександр Харченко <i>ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет», м. Дніпро, Україна</i>	274
12.	ЗРУЧНИЙ МЕТОД ОДЕРЖАННЯ ПОХІДНИХ 1,3,4-ОКСАДІАЗОЛІВ Наталія Сімурова, Інна Попова <i>Національний університет харчових технологій, м. Київ</i>	276
13.	СИНТЕЗ І ВЛАСТИВОСТІ ПОЛІМЕРНИХ ІОННИХ РІДИН ІОНЕНОВОГО ТИПУ ДЛЯ ЛАКОФАРБОВИХ МАТЕРІАЛІВ ТА ПОКРИТТІВ Ольга Свердліковська, Олег Черваков, Борис Буркевич <i>ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет»</i>	278
14.	ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОДЕРЖАННЯ ОРГАНО-НЕОРГАНІЧНИХ КОМПОЗИТІВ Юлія Авраменко, Ольга Кичкирук, Олена Матвіснко <i>Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир</i>	280
	Розділ 8. Електрохімічні технології неорганічних і органічних матеріалів	282
1.	DETERMINATION OF TRANSFER NUMBERS OF PROTON-CONDUCTING MEMBRANES BASED ON AMMONIUM INTERPOLYMER COMPLEX (AIPK) Mykola Koshel, Serhiy Koshel, Oleg Chervakov, Maryna Andriyanova <i>Ukrainian State University of Chemistry and Technology, Dnipro</i>	283
2.	ЕЛЕКТРОХІМІЧНЕ ФОРМУВАННЯ ПЛІВКОПОДІБНОГО ПОКРИТТЯ AG₂O ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ЙОГО АКТИВНОСТІ В РЕАКЦІЇ ФОТОВІДНОВЛЕННЯ ДІОКСИДУ ВУГЛЕЦЮ Михайло Овчаров, Андрій Мішура <i>Інститут фізичної хімії ім. Л.В.Писаржевського НАН України</i>	285
3.	ЕЛЕКТРОХІМІЧНИЙ СИНТЕЗ ЕЛЕКТРОКАТАЛІТИЧНИХ ПОКРИТТІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕКТРОЛІТІВ НА ОСНОВІ ЕВТЕКТИЧНИХ ІОННИХ РІДИН Вячеслав Проценко, Тетяна Бутиріна, Ліна Боброва, Олександр Сухацький, Лариса Павленко, Фелікс Данилов <i>ДВНЗ "Український державний хіміко-технологічний університет", м. Дніпро</i>	287

4.	ПІДВИЩЕННЯ ЕЛЕКТРОКАТАЛІТИЧНОЇ АКТИВНОСТІ СПЛАВУ МІДЬ-НІКЕЛЬ У РЕАКЦІЇ ЕЛЕКТРОВИДІЛЕННЯ ВОДНЮ ШЛЯХОМ АНОДНОЇ ОБРОБКИ В НИЗЬКОТЕМПЕРАТУРНОМУ ЕВТЕКТИЧНОМУ РОЗЧИННИКУ Дмитро Махота, Тетяна Бутиріна, Вячеслав Проценко <i>ДВНЗ "Український державний хіміко-технологічний університет", м. Дніпро</i>	289
5.	ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ЯВИЩА ТА ПРОЦЕСИ ПЕРЕНЕСЕННЯ ЧЕРЕЗ ПЛІВКОВІ ІОНООБМІННІ МЕМБРАНИ, СИНТЕЗОВАНІ НА ОСНОВІ СУМІШЕЙ МУРАШИНОЇ КИСЛОТИ, ПВС ТА ДИЕТАНОЛАМІНБОРАТУ ПРИ ЕЛЕКТРОЛІЗІ ВОДНИХ РОЗЧИНІВ Сергій Кошель, Микола Кошель, Олег Черваков <i>ДВНЗ "Український державний хіміко-технологічний університет", м. Дніпро</i>	291
6.	МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ДИНАМІКИ ДВОКАМЕРНОГО ЕЛЕКТРОЛІЗЕРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ ІОНООБМІННИХ МЕМБРАН НА ОСНОВІ ПРОТОННИХ ІОННИХ РІДИН Микола Кошель, Сергій Кошель, <u>Юлія Поліщук</u> <i>ДВНЗ "Український державний хіміко-технологічний університет", м. Дніпро</i>	293
	Розділ 9. Екологія та водопідготовка в хімічній технології	296
1	ІНГІБІТОРИ СОЛЕВІДКЛАДЕННЯ У НЕЙТРАЛЬНИХ СЕРЕДОВИЩАХ ¹ Наталія Аміруллоєва*, ¹ Руслан Аміруллоєв, ² Єлізавета Рубльова, ³ Іван Пікула ¹ Придніпровська академія будівництва та архітектури, м. Дніпро ² Латвійський університет, м. Рига ³ Український державний хіміко-технологічний університет, м. Дніпро	297
2.	ОСОБЛИВОСТІ ГЕНЕТИЧНО-МОДИФІКОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ <u>Ювіта Колошко, Валерія Груздова</u> <i>Національний університет цивільного захисту України, м. Харків</i>	299
3.	УЛЬТРАФІОЛЕТОВЕ ЗНЕЗАРАЖЕННЯ ВОДИ <u>Іван Кузь, Ігор Житнецький</u> <i>Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна</i>	301
4.	ЩОДО ОБМЕЖЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ МІКРОПЛАСТИКУ В КОСМЕТИЦІ <u>Марина Гультяєва, Тетяна Бойчук</u> <i>Національний університет харчових технологій, м. Київ</i>	303
5.	ДОСЛІДЖЕННЯ СТІЙКОСТІ ЗАБАРВЛЕННЯ ТКАНИНИ, ПОФАРБОВАНОЇ ДИСПЕРСНИМИ БАРВНИКАМИ З ВИКОРИСТАННЯМ ОЧИЩЕНИХ СТИЧНИХ ВОД ФАРБУВАЛЬНО-ОЗДОБЛЮВАЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА Мирослава Коваль <i>Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси</i>	305
6.	КОРЕЛЯЦІЯ МІЖ ОВП І ВМІСТОМ Н₂ У ВОДІ «ТРУСКАВЕЦЬКА» ПРИ ПЕРЕХОДІ З АНОЛІТУ В КАТОЛІТ Олег Покотило <i>Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя</i>	307
7.	ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ФОСФАТІВ ДЛЯ ОЧИЩЕННЯ ПРОМИСЛОВИХ СТИЧНИХ ВОД Галина Біла ¹ , Надія Антрапцева ² ¹ Національний університет харчових технологій, Київ, Україна ² Національний університет біоресурсів та природокористування України, Київ	309

I Міжнародна науково-практична конференція “Актуальні проблеми хімії та хімічної технології”, 30 листопада 2022 р.

8.	РОЗРОБКА ЕСО-ПАПЕРУ ДЛЯ КАТАЛОГУ ПРОДУКЦІЇ ІНТЕР'ЄРУ У СТИЛІ LOFT Ольга Сverdліковська, Денис Черваков, <u>Марина Бесякова</u> <i>ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет», м. Дніпро</i>	311
	Розділ 10. Сучасні освітні тенденції в області хімії та хімічної технології	313
1.	ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ХІМІЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В КЛЮЧІ ТЕХНІЧНОГО РЕГЛАМЕНТУ НА КОСМЕТИЧНУ ПРОДУКЦІЮ Олена Подобій <i>Національний університет харчових технологій, Київ, Україна</i>	314
2.	МЕТОДИКА ІНТЕГРАЦІЇ ФІЗИЧНИХ І ХІМІЧНИХ ЗНАНЬ У ФОРМУВАННІ ПОНЯТЬ ПРО КОМПОЗИТНІ МАТЕРІАЛИ <u>Надія Зайнчуківська</u> <i>Житомирський державний університет імені Івана Франка</i>	316
3.	ВИВЧЕННЯ ХАРЧОВОЇ ХІМІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ХІМІКІВ <u>Олена Анічкіна, Ольга Авдєєва</u> <i>Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир</i>	317
4.	ТРАНСФОРМАЦІЯ ХІМІЧНОЇ ОСВІТИ У ОНЛАЙН-СЕРЕДОВИЩЕ <u>Світлана Ковальова, Олена Майборода</u> <i>Національний університет харчових технологій, м. Київ</i>	319
5.	ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ У НАВЧАННІ ХІМІЇ – ВИКЛИК ДЛЯ ВИКЛАДАЧА <u>Маріанна Бужанська</u> <i>Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів</i>	321
6.	ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ВОЄННИЙ ЧАС <u>Слизова Костенко, Віра Іщенко</u> <i>Національний університет харчових технологій, м. Київ</i>	323
7.	ФАРМАЦЕВТИЧНА ХІМІЯ В КОМПЛЕКСІ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У КУРСІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ХІМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ. <u>Наталія Сімурова, Олена Майборода</u> <i>Національний університет харчових технологій, м. Київ</i>	324
	Матеріали відзначені організаційним комітетом	326

12. ЗРУЧНИЙ МЕТОД ОДЕРЖАННЯ ПОХІДНИХ 1,3,4-ОКСАДІАЗОЛІВ

Наталія Сімурова, Інна Попова

Національний університет харчових технологій, м. Київ

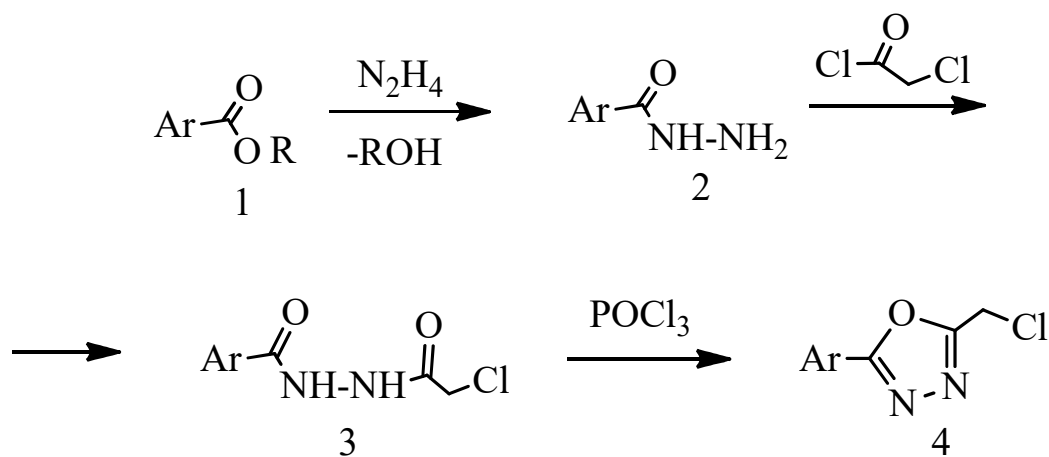
n.v.simurova@gmail.com

Вступ. 1,3,4-оксадіазольний цикл входить до ряду відомих антиретровірусних та протипухлинних препаратів. В медичній хімії оксадіазоли вважають біоізостерами карбонових кислот, естерів та амідів, що зумовлює широке вивчення фармакологічних властивостей сполук цього ряду. В той же час дослідження функціональних похідних 1,3,4-оксадіазолів зосереджено як на пошукових роботах щодо нових методів синтезу сполук цієї групи, так і на нових галузях їх застосування. Метою нашої роботи є пошук зручних схем одержання 2-арил-5-хлорметил-1,3,4-оксадіазолів.

Матеріали та методи. Вихідними речовинами для синтезу є комерційно доступні ароматичні карбонові кислоти. Для доведення структури продуктів застосовано спектри ЯМР ^1H , які реєструвались на приладі “Varian VXR-300”, робоча частота – 300 МГц, в розчині ДМСО- d_6 , внутрішній стандарт – ТМС. Контроль чистоти проводили за допомогою хромато-мас спектрометрії на приладі Agilent 1100 LC/MSD SL.

Результати. В результаті роботи розроблено зручну схему синтезу 2-арил-5-хлорметил-1,3,4-оксадіазолів, яка дозволяє одержувати препаративні кількості цільових речовин. Застосовані реагенти є комерційно доступними, а розчинники в процесі роботи регенерувались, що дозволило в значній мірі економити необхідні реагенти та зменшити кількість шкідливих відходів.

Синтез цільових синтезу 2-арил-5-хлорметил-1,3,4-оксадіазолів відбувався за наведеною схемою [2]:

Ar= C₆H₅; 4-CH₃-C₆H₄; 4-CH₃OC₆H₄; 4-Cl-C₆H₄; 4-F-C₆H₄; 4-Br-C₆H₄; 4-NO₂-C₆H₄;
2,4-Cl₂C₆H₃; 3,4-Cl₂C₆H₃; 2-Br-C₆H₄; 2-F-C₆H₄; 3-CH₃OC₆H₄; 3,4(CH₃)₂C₆H₃.

Естери 1 одержували відомими методами, виходячи з відповідних комерційно доступних ароматичних карбонових кислот. На перебіг реакції циклізації гідразидів 3 в оксадіазоли 4 значний вплив здійснюють замісники у бензеновому ядрі: вихід цільових продуктів вищий у речовин, що мають електронноакцепторні замісники в ароматичному ядрі. У випадку електронодонорних замісників реакції проходять повільніше, потребуючи більш тривалого нагрівання, вихід цільових сполук дещо нижчий.

Одержані 2-арил-5-хлорметил-1,3,4-оксадіазоли – кристалічні речовини, стійкі за звичайних умов зберігання. Розроблена схема дозволяє синтезувати препаративні кількості цільових сполук (50-100 г) з високими виходами (50-65% у розрахунку на вихідну кислоту) та не потребує додаткової очистки проміжних речовин 1-3. Метод придатний для одержання широкого кола 1,3,4-оксадіазолів з ароматичними, в тому числі гетероароматичними замісниками (2-тієніл, 2-фурил).

Висновки

В результаті проведених досліджень нами розроблено зручний препаративний метод одержання похідних 1,3,4-оксадіазолів на основі ароматичних карбонових кислот. Синтезовані 2-арил-5-хлорметил-1,3,4-оксадіазоли мають реакційноздатне хлорметильне угруповання, що робить їх зручними «цеглинками» у побудові більш складних молекул. Результати проведених досліджень можуть бути використані у синтетичній практиці з метою одержання біологічно активних речовин.

Література

1. Patel K. D., Prajapati S. M., Panchal N. S., Patel H. D. Review of Synthesis of 1,3,4-Oxadiazole Derivatives. *Synth. Commun.* **2014**. V.44. P.1859-1875.
2. Сімурова Н.В., Попова І.В., Майборода О.І., Кармашов О.О. Зручний метод одержання 2-арил(гетерил)-5-хлорметил-1,3,4-оксадіазолів. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Технічні науки.* **2020**. Т.31 (70). № 1, Ч.2. С.83-87.